

NOSLĒGUMA PĀRSKATS PAR PROJEKTA ĪSTENOŠANU

Projekta nosaukums:	LIGZDOJOŠO UN NOMEDĪTO ŪDENSPUTNU IZPĒTE
Projekta īstenotājs:	Latvijas Universitātes aģentūra „Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts”

1. Piešķirtā finansējuma apstiprinājums

Finansēšanas līguma/vienošanas	
numurs	datums
2015/54	16.03.2015.

2. Informācija par projekta finansējuma apjomu

MSAF finansējums, EUR		Projekta kopējas izmaksas, EUR
Piešķirtā summa	18 585,00	18 585,00
Izlietotā summa	18 585	
Atlikums	0,00	

3. Projekta īstenošanas laiks

No	2015.gada	16.	marts	līdz	2015.gada	15.	novembris
----	-----------	-----	-------	------	-----------	-----	-----------

4. Projekta īss apraksts (ietver informāciju par projekta ieviešanas ģeogrāfisko vietu, mērķiem, sasniegtajiem rezultātiem un projekta ilgtspēju)

Projekts tiek realizēts Latvijas valsts teritorijā. Tā mērķis ir iegūt ikgadējas ziņas par medījamo ūdensputnu populāciju skaitlisko izmaiņu tendencēm, vairošanās sekmēm un nomedīšanas apjomu, kas kalpotu par pamatu ilgtspējīgai, populāciju atražošanas spējas neapdraudošai ūdensputnu medību saimniecībai. Projekts ir vienīgais šādas informācijas avots valstī.

Projekta gaitā iegūtas ziņas par dažādu sugu ligzdojošo pīļu skaitu, ligzdošanas sekmēm, to izmaiņu tendencēm ilglaicīgajos (kopš 1958.g.) parauglaukumos Engures un Kaņiera ezeros, vairošanās sekmēm (R indekss), izdzīvotību no šķilšanās līdz lidspējas iegūšanai (meža pīlei) un spalvmetēju pīļu tēviņu dinamiku.

Pētījumi divos mākslīgo ligzdvieta parauglaukumos dod iespēju novērtēt gan praktisko ieguvumu – meža pīļu skaita palielināšanu, gan teorētiskās atziņas par dažādiem populāciju demogrāfijas jautājumiem, t.sk. dispersiju/filopatiju, migrācijām, lomu vietējo mednieku guvumos. Ievākti 17 meža pīļu asins paraugi DNS analīzēm.

Iegūtas un analizētas ziņas par 2015.g. sezonas sākumā lielajos ezeros nomedītajiem ūdensputniem un to skaita un sastāva izmaiņām, salīdzinot ar agrākajiem gadiem, kā arī par 2014.g. visā medību sezonā nomedītajiem ūdensputniem (visa Latvijas teritorija, korespondentu ievāktie dati), kas ir teju vienīgā iespēja sekot medījamo ūdensputnu ieguves dinamikai un skaidrot izmaiņas izraisošos faktorus.

Projektam ir monitoringa raksturs, kas nosaka tā ilgtspējas nepieciešamību. 2015.g. projekta darba uzdevumi izpildīti. .

5. Projekta ietvaros veiktie pasākumi saskaņā ar darba uzdevumiem

Darba uzdevums	Veikto pasākumu apraksts	Pasākuma rezultāts (ietekme uz sabiedrību, ieguldījums medību saimniecības attīstībā.)	Pasākuma un rezultāta dokumentāls apliecinājums
<p>I. Pirmā posma darba uzdevumi (marts – jūnijs):</p> <p>1. korespondentu tīkla iesūtīto materiālu – 2014.g. sezonā nomedīto ūdensputnu reģistrāciju – apstrāde;</p> <p>2. MSAF projektu gaitā gūto rezultātu prezentācija LU 73. konferencē (1 referāts); Pan-European Duck Symposium 4 (Somija) – 1 referāts.</p> <p>3. Tehniska sagatavošanās lauka pētījumu sezonai;</p> <p>4. Pīļu ligzdu uzskaites un to likteņa izsekošana ilglaicīgajos parauglaukumos Engures un Kaņiera ezeros un vismaz sešos dīķos uz dabiskiem ligzdošanas substrātiem, lai iegūtu ziņas par ligzdojošo populāciju apmēriem un ligzdošanas sekmēm;</p> <p>5. Galvenās medijāmās sugas – meža pīles – mātīšu kontrolēšana, DNS paraugu ņemšana, mazuļu gredzenošana, nolūkā iegūt ziņas par to mirstības/izdzīvotības un dispersijas/filopatijas apmēriem.</p>	<p>1. Veikta korespondentu tīkla iesūtīto 2014.g. nomedīto putnu reģistrācija, apstrāde un datorizācija.</p> <p>2. LU 73. konferencē referāta nav (sakarā ar J.Vīksnes nāvi), toties ir divas prezentācijas</p> <p>4. Eiropas pīļu konferencē Hanko (Somija) 2015.g. 7.-11.aprīlī: J.Vīksne, A. Laubergs. Ten years (2005-2015) experience of Mallard population study in artificial nest sites in Latvia. J.Vīksne, M.Janaus, A.Stīpniece. Duck male moulting in Latvian inland waters.</p> <p>3. Abos parauglaukumos jau pirms ligzdošanas sezonas salabotas un ar sienu papildinātas visas mākslīgās ligzdvietas (m/l). Saldus parauglaukumā nomainītas 23 un no jauna izliktas 5 m/l. Tukuma parauglaukumā uzlabotas 14, no jauna izliktas 7 m/l.</p> <p>4. Engures un Kaņiera ezeros veiktas ligzdu uzskaites salās un ceru parauglaukumos.</p> <p>5. Saldus parauglaukumā no 87 pieejamām m/l 46 (52,9%) bija aizņemtas, 42 (91,3%) izvestas. No 435 šķiltajiem meža pīļu mazuļiem gredzenoti 325 (74,7%), noķertas 35 perējošās mātītes (t.sk. 27 kontroles). Tukuma parauglaukumā no 103 m/l aizņemtas 57 (55,3%), 43 (75,4%) izvestas. gredzenoti 172 pīļēni, noķertas 38 mātītes, t.sk. 30 kontrolētas.</p> <p>Saldus parauglaukumā paņemti 15, Tukuma - 2 meža pīļu mātīšu asins paraugi.</p>	<p>1. Sakārtota korespondentu iesūtīto datu bāze (2005.-2014.g.), kas ļauj to izmantot materiālu analīzē, salīdzinot ar profesionālu lielajos ezeros iegūtajiem datiem (skat. Gala atskaiti).</p> <p>2. Referāti saistīja klausītāju interesi un izsauca daudz jautājumu, resp. tiem bija liela izglītojoša vērtība.</p> <p>3. Abos parauglaukumos izlikās m/l devušas gan praktisku labumu – izšķīlušies daudz vairāk meža pīļu mazuļu nekā dabiskās ligzdās, gan papildinājušas teorētiskās zināšanas par dažādiem pīļu demogrāfijas jautājumiem.</p> <p>4. Engures ezerā atrastas piecu sugu 54 pīļu ligzdas, 28 (51,9%) bijušas sekmīgas. Kaņiera ezerā atrastas 4 sugu 133 ligzdas, 75 (56,4%) bijušas sekmīgas. Engurē ligzdojošo pīļu skaits samazinās, Kaņierī – palielinās vai ir stabils. Konstatēta ligzdu postītāju – zīdītāju skaita samazināšanās.</p> <p>5. Skaidrots, cik nozīmīga ir pareizas m/l izlikšanas un apsaimniekošanas nozīme. Zemākas ligzdošanas sekmes Tukuma parauglaukumā bija sakarā ar vairāku dējumu aizsaldēšanu (augsts traucējuma faktora līmenis) un pastiprinātiem vārnu postījumiem. Sagatavotas m/l šķīlušos meža pīļu migrācijas kartes.</p>	<p>MU 1,2 (eksped.) 2.04. MU 3 (Latvenergo) 13.04. MU 4 (materiāli) 28.04. MU 5,6,7 (eksped.) 28.04. MU 9,10,11 (alga) 30.04. MU 12,13,14 (DDN,DŅD,IIN) 30.04. MU 16 (Lattetecom) 6.05. MU 17 (Latvenergo) 12.05. MU 18,19 (eksped.) 15.05. MU 20,21,22 (alga) 29.05. MU 23,24,25 (DDN,DŅD,IIN) 29.05. MU 27,28 (eksped.) 28.05. MU 29 (Lattetecom) 3.06. MU 30 (Latvenergo) 5.06. MU 31 (eksped.) 10.06. MU 32,33 (eksped.) 25.06. MU 34,35,36,37,38,39,40,41 (alga) 31.07. MU 42,43,44 (DDN,DŅD,IIN) 29.07. MU 46,47,48,49,50,51,52 (eksped.) 29.07.</p>

<p>II. Otrā posma darba uzdevumi (jūlijs – augusts):</p> <p>1. Mednieku – brīvprātīgo korespondentu tīkla organizēšana ziņu iegūšanai par sezonas laikā nomedītajiem ūdensputniem;</p> <p>2. Nomedīto ūdensputnu uzskaitē (skaits, suga, vecums, dzimums) lielajos piejūras ezeros (Liepāja, Engure, Babīte) un Nagļu/Lubāna mitrāju kompleksā sezonas atklāšanā (sestdiena, svētdiena).</p>	<p>1. Ap 45 medniekiem - brīvprātīgajiem korespondentiem, kas uzskaitē piedalījušies iepriekšējos gados, izsūtītas anketas; tās ievietotas arī dažādās mājas lapās.</p> <p>2. Uzskaitē veikta darba uzdevumā norādītajās vietās un laikā, to veikuši gan profesionāli ornitologi, gan īpaši apmācīti amatieri.</p>	<p>1. Domājams, ka korespondentu tīkls saglabāsies stabils – ap 20 dalībniekiem, kā tas bijis 2014.g.</p> <p>2. Atklāšanā reģistrēti 709 putni, t.sk. 330 meža pīles, 106 lauči; Liepājā – 29, Engurē – 95, Babītē – 120, Nagļu diķos – 465. Mednieku skaits turpina samazināties. Ievēdot korekciju uz mainīgo mednieku skaitu, konstatēts, ka 2005-2015.g. mednieku guvumos skaitliski palielinās gaigalas, pelēkās pīles (aug vietējās populācijas) un platknābis (uz agro caurceļotāju rēķina). Jūtami samazinās brūnkaķļu un lauču skaits. Galvenās medību sugas - meža pīles populācija ir stabila, iespējams, pateicoties aizvien plašākajai m/l izvietojumam visā valsts teritorijā.</p>	<p>MU 53 (Latvenergo) 14.08. MU 54,55,56,57,58,59,60,61,62,63,64, 65,66 (eksped.) 27.08. MU 67,68,69,70,71,72,73,74,75,76,77, 78,79,80,81,82,83,84 (alga) 31.08. MU 85,86,87 (DDN,DND,IIN) 31.08.</p>
<p>III. Noslēguma posma darba uzdevumi (septembris – novembris):</p> <p>1. Ievākto materiālu datorizācija;</p> <p>2. Datu analīze – 2015. gada rezultāti uz ilggadīgo datu fona. Noviržu iespējamo cēloņu skaidrošana;</p> <p>3. Atskaides sagatavošana MSAF par 2015.g. darba rezultātiem;</p> <p>4. Vismaz divi raksti masu medijiem un vismaz divi – zinātniskiem izdevumiem angļu valodā.</p>	<p>1. Datu bāze papildināta ar 2015.g.medību sezonas atklāšanā iegūtajiem datiem, veikta 2014.g. visas sezonas rezultātu datorizācija un analīze.</p> <p>2. Veikta meža pīles migrācijas, vairošanās indeksa, spalvmetēju tēviņu lomas u.c. analīze medību saimniecībā.</p> <p>3. Atskaite sagatavota.</p> <p>4. J.Vīksne, A. Laubergs. Ten years (2005-2015) experience of Mallard population study in artificial nest sites in Latvia. - Pan-European Duck Symposium 4. Abstracts. J.Vīksne, M.Janaus, A.Stīpniece. Duck male moulting in Latvian inland waters. - Pan-European Duck Symposium 4. Abstracts. M.Janaus. Saudzējiet mammas! Jakts. 2015.g.jūlijs.</p>	<p>1. Radīta faktiskā bāze objektīvai ūdensputnu medību novērtēšanai ilgākā laika periodā.</p> <p>2. Medību sekmes kopumā vērtējamās kā nedaudz zemākas par vidējām pēdējos 10 gados. Konstatēta šīgada novēlotās līgздоšanas negatīvā ietekme uz vairošanās sekmēm vēl līgздоjošām pīļu sugām. Iespējams, apstāties plēsīgo zīdītāju postījumu pieaugums. Mākslīgo līgздvietau pozitīvo ietekmi jūtami var ietekmēt traucējuma faktors.</p> <p>3. Gūts priekšstats par ūdensputnu medībām un ar tām saistītajām problēmām Latvijā.</p> <p>4. Veicināta izpratne par Latvijā veiktajiem ūdensputnu pētījumiem gan pie mums, gan citās zemēs.</p>	<p>MU 89 (Latvenergo) 9.09. MU 90,91,92,93,94,95,96,97 (alga) 30.09. MU 98,99,100 (DDN,DND,IIN) 30.09. MU 102,103,104 (eksped.) 30.09. MU 105 (Latvenergo) 8.10. MU 106,107 (materiāli) 27.10. MU 108,109,110,111,112,113,114,115,116, (alga) 30.10. MU 117,118,119 (DDN,DND,IIN) 30.10. MU 121,122,123,124,125,126 (eksped.) 28.10. MU 127 (Latvenergo) 10.11. MU 128 (materiāli) 13.11. MU 129,130,131,132 (alga) 13.11. MU 133,134,135,136 (DDN,DND,IIN) 13.11. MU 137,138,139 (eksped.) 13.11. MU 140 (pastmarkas) 13.11.</p>

6. Publicitāte

Aprakstiet, kāda veida publicitāte bija Jūsu projektam (pievienojiet preses, informatīvos u.c. materiālus).

Publicitātes avots (atzīmēt ar X)		Apraksts (īss apraksts par projekta publicitāti attiecīgajā medijā)
TV		
Radio		
Prese	X	M.Janaus. Saudzējiet mammas! Jakts, 2015.g. jūlijs.
Internets	X	Nomedīto ūdensputnu uzskaites veidlapa dažādās mājaslapās.
Citi	X	Līdzdalība „Vanagacs” apmācību programmā (dzīvu un nomedīto ūdensputnu noteikšana, mākslīgo ligzdvieta gatavošana un izlikšana) – O.Keišs.
		Līdzdalība Kazdangas putnu dienās 7.aprīlī – teorētiskās (Ūdensputnu daudzveidība, izpēte un aizsardzība") un praktiskās (mākslīgo ligzdvieta izgatavošana) nodarbības – J.Bētiņš.
		Līdzdalība LOB nometnē 3.jūlijā Mētrienā “Gribu būt ornitologs” (praktiskās nodarbības - meža pīļu mākslīgo ligzdu gatavošana) – J.Bētiņš.

Apstiprinu, ka Medību saimniecības attīstības fonda līdzekļi izlietoti paredzētajiem mērķiem, līguma tāmē un darba uzdevumos norādīto pasākumu īstenošanai un atbilstoši šim pārskatam.

Datums: _____

Viesturs Melecis

(Projekta īstenotāja organizācijas/uzņēmuma/
komersanta vadītāja/direktora vārds, uzvārds)

(paraksts)

Jelena Šuntova

(Projekta īstenotāja grāmatveža vārds, uzvārds)

(paraksts)

Z.v.

Māra Janaus

(Projekta atbildīgā darbinieka vārds, uzvārds)

(paraksts)

Pārskatu sagatavoja:

vārds, uzvārds:	Māra Janaus
ieņemamais amats:	Vad.pētniece, projekta vadītāja
tālrunis:	
e-pasts:	ornalb@latnet.lv